

PEVEC

glasilo Pevske zveze

Izhaja kot mesečnik v dvojnih številkah in velja za celo leto z glasbeno prilogo vred 30 kron.

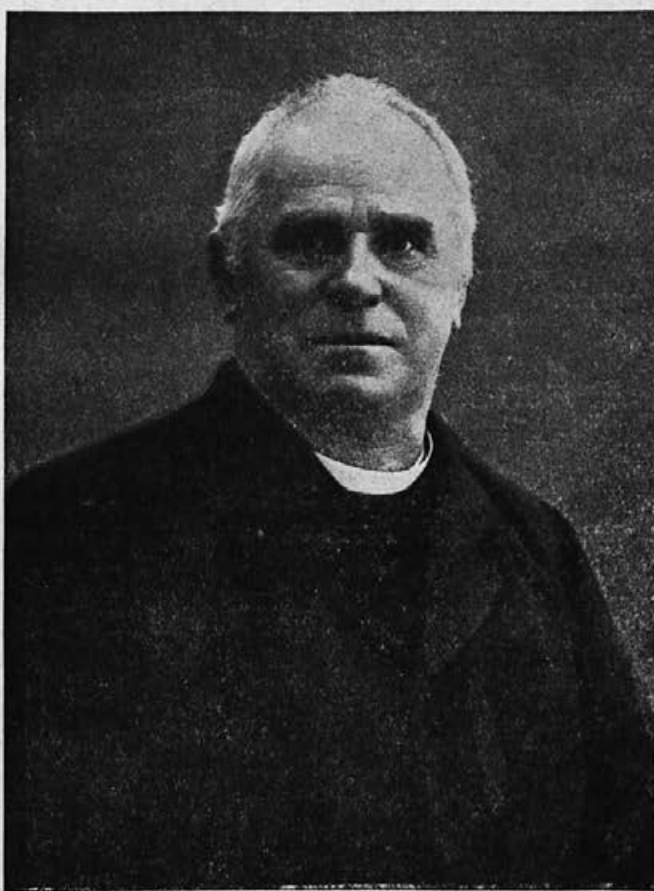
Uredništvo: Pred škofijo 3/II. — Uprava: Ljudski dom v Ljubljani.

Jakob Aljaž.

(A. Dolinar.)

V prijazni gorenjski vasici na Doyjem župniku je že dolgo vrsto let Jakob Aljaž. Meseca julija (25.) obhaja svojo zlato mašo; prav je, da se ga kot ljubitelja in pospeševatelja glasbene umetnosti spomni tudi „Pevec“.

Rojen je bil 6. julija 1845. v Zavrhu št. 2, v smledniški župniji. Po dovršenem prvem razredu domače ljudske šole je šel v Ljubljano. Vstopil je v normalno gimnazijo; v drugem gimnazijskem razredu je bil sprejet v Alojzevišče, kjer je ostal do dovršenega sedmega razreda. Učitelj petja mu je bil A. Nedved, ki je Aljaža pogosto opominjal: Ver-

Jakob Aljaž.

nachlässigen Sie sich nicht, Sie haben Talent¹⁾. Privatno se je učil harmonije po knjigi H. Schützeja. Bil je pevovodja gimnazijskega zbora in I. tenorist kvarteta: Aljaž, Kunstelj, Poč, Golob.

Po dovršeni maturi se je vpisal na dunajsko univerzo kot klasičen filolog. Sodeloval je v tedanjem „Slovanskem pevske-m društvu“. Po enem letu se je vrnil v

Ljubljano in stopil v bogoslovje. Udeleževal se je pevskega vaj šentklavškega zbora pod Foersterjevim vodstvom. Kot pevovodja bogoslovcev je bil vedno

¹⁾ Nikar se ne zanemarite, talente imate!

v stiku s Foersterjem, ki je postal Aljažu pravi mentor. Pri novih mašah je organiziral petje, in ker ni bilo primernih pesmi, je po potrebi sam skladal. V letih 1871—1880 je kaplanoval v Tržiču. Po posredovanju Foersterjevem si je nabavil klavir in je ves prosti čas porabil za igranje Mozartovih in Haydnovih sonat. Tedaj je ravno Ig. Hladnik dovršil četrti razred ljudske šole. Aljažu se je posrečilo, da ga je spravil v Ljubljano v orglarsko šolo.

V l. 1880. sta „Brencelj“ in „Slovenec“ napadla Foersterja radi uvedbe cecilijanske glasbe na stolni kor. Aljaž se je z besedo in s peresom odločno zavzel za Foersterja in od tega časa sta si postala še bolj prijatelja. Foerster je rad zahajal k njemu na počitnice in korigiral njegove skladbe.

Leta 1880. je postal župnik na Dobravi pri Kropi, kjer je ostal do l. 1889. Med potjo na Brezje je komponiral „Občutke“, ki jih je objavil šele 1894. L. 1889. je prišel na Dovje, kjer se je začel bolj vztrajno pečati z glasbo. Izšla je tedaj misel, naj se Razlagova pesmarica preuredi in na novo izda. Aljaža so silili, naj se loti tega dela. Po dogovoru z Glasbeno matico je izšla l. 1896. v Mohorjevi družbi kot nadomestilo za Razlagovo—Slovenska pesmarica I. del, l. 1900. pa drugi del¹⁾. Od l. 1900. je postal Aljaž bolj plodovit. S. Gregorčič se mu je posebno priljubil, zlasti še, ko ga je v boleznijo l. 1895. obiskal. Zato je rad segal po njegovih pesmih. Še pred boleznijo je zložil 14 Gregorčičevih pesmi. Ker so zbori zelo popraševali po teh pesmih, je po prestani boleznijo izdal nove pesmi in jih razporedil v zvezke, katerih je do danes izšlo devet, v temle redu:

L. 1904. štirinajst zborov (7 za mešani, 7 za moški zbor); I., II., III., IV. in V. zvezek l. 1908; VI. in VII. zvezek l. 1909; VIII. zvezek l. 1912; IX. zvezek l. 1920.

Radi zaslug na glasbenem polju ga je Glasbena matica l. 1912 imenovala častnim članom.

Aljaž je v glasbi samouk, sistematično se glasbe ni učil. Njegovo torišče je svetna pesem.

Če zasleduješ njegovo besedilo, najdeš v tej izbiri dve vodilni ideji: prvič ljubezen do gora, drugič ljubezen do slovenskega, oziroma slovanskega naroda. Pri pesmih te vrste spoznaš Aljaža; te so hčerke trenutka, globoko občutene, privrele iz srca, zato najlepše. Sem spadajo: Občutki, Triglav moj dom, Domovini, Slovan na dan, Oj z Bogom ti planinski svet, i. dr. Ostale njegove pesmi so v teh nekako obsežene; ne povedo nič posebno novega, in če jih več po vrsti igraš ali poslušaš, se ti zde nekam vse enake, oziroma zelo podobne.

Slog njegov je preprost, odkrit, njegove harmonije diatonične. Nekatere figure se večkrat ponavljajo, zlasti moreš to opaziti pri sklepni kadencah. Kaki glasbeni domisleki v njegovih pesmih spominjajo na nekatere nemške motive (n. pr.: Začetek pesmi: „Opomin k veselju“).

Še nekaj moram omeniti: Najlepše njegove pesmi spadajo v začetek njegovega komponiranja. Poznejše nimajo enake vrednosti.

Skladetlju ob njegovi zlati maši najpresrečnejše častitke!

¹⁾ Aljažovo največje delo za slovesko glasbo je „Mohorjeva pesmarica“. Velikanski vpliv te izdaje ve popolnoma ceniti le ta, kdor je poznal naše pevsko-glasbene razmere dotlej, pa jih primerja z današnjimi. Snj prej zborov, ki bi se bavili s slovensko pesmijo skoraj nismo poznali. Kar je bilo, so bili izvečine samo redki „čitalniški zbori“, pa še te je tvorila le malomeščansko izobraženstvo in polizobraženstvo, preprost človek skoro nikjer ni imel dostopa. Pa tudi ti zbori (ponajveč kvarteti) so nastopali s par pesmimi pri kakih veseljah, nekateri so hodili od kraja v kraj, kjerkoli je inteligenca — izobraženstvo — priredila „narodno“ veselico. Z Aljažovo pesmarico je nastopil preobrat. Ljudstvo jo je z veseljem sprejelo in se je oklenilo in pelo, pelo... Pevski zbori so rastle kot gobe po avgustovem dežju, njih vsakdanji kruh pa je bil Aljaž s svojo pesmarico. Zato danes kot zlatomašnik lahko s ponosom gleda na to svoje delo, ki si je osvojilo vso Slovenijo in vzbudilo zmisel in veselje do petja v narodu, kakor ga bo težko kje najti. Da se danes „Pevska zveza“ tako lepo in vztrajno razvija, je v prvi vrsti zasluga Aljaževe pesmarice; in smelo trdimo: brez Aljaževe pesmarice bi ne bilo „Pevske zveze“.

(Op. ur.)

Pravila „Pevske Zveze“.

I. Ime, sedež namen in sredstva.

§ 1.

„Pevska Zveza“ je odsek Slov. kršč. soc. zveze; svoj sedež ima v Ljubljani.

§ 2.

Namen „Pevske Zveze“ je:

- a) združiti vse samostojne, ali društvene pevske zборе, ki priznavajo načela S. K. S. Z.,
- b) dvigniti pevsko umetnost po vsej Sloveniji do kar moč visoke stopnje,
- c) vzbujati pri včlanjenih zborih še posebno zmisel za slovensko narodno pesem.

§ 3.

Sredstva so:

- a) zborovanja,
- b) poučna predavanja,
- c) poučni tečaji za pevovodje,
- č) skupne pevske slavnosti,
- d) ustanavljanje pevskih zborov tam, kjer jih še ni,
- e) izdajanje potrebnih not in strokovnega glasila,
- f) nagrade za izvirne zборе,
- g) statistika o delovanju zborov.

II. Osnova in uprava.

A. Člani.

§ 4.

Izvršujoči član postane lahko vsak pevski zbor po § 2 a, ki resnobno goji slovensko pesem in ga je na pismeno prošnjo v smislu sklepa njegovega občnega zbora sprejel zvezin odbor v zvezo.

Izvršujoči člani teh društvenih pevskih zborov so hkrati zvezini člani. Posamezniki, ki niso izvršujoči člani nobenega včlanjenega pevskega zbora, ne morejo biti zvezini člani. Izvzeti so zvezini častni člani.

Če odbor kakega zbora ne sprejme v zvezo, ni dolžan povedati razlogov odklonitve.

§ 5.

Častni član more postati vsakdo, ki ima za slovensko pesem posebnih zaslug in ga je vezin občni zbor vsaj s tričetrtinsko večino izvolil za zvezinega častnega člana.

§ 6.

Pevski zbor neha biti zvezin član:

- a) če sam pismeno naznani, da izstopi iz zveze po sklepu svojega ali občnega zbora svojega društva,
- b) če preneha biti,
- c) če ga zvezin odbor izključi. Zbor, ki kljub trikratnemu opominu vsaj koncem poslovnega leta ni plačal zaostale članarine, naj odbor črta. Če ni tehtnih razlogov, naj odbor eventualno prošnjo za zopetni sprejem odkloni.

Če bi kateri zbor nasprotoval zvezinim ciljem, ima odbor dolžnost po podrobnem pretre-sevanju zadeve, črtati ga iz P. Z. in naznaniti izključitev z navedbo vzroka vsem včlanjenim zborom. Proti izključitvi se izključeni zbor lahko pritoži pri zvezinem občnem zboru.

§ 7.

Dolžnosti članov.

Vsak včlanjen zbor mora:

- a) redno delovati v zmislu svojih pravil,
- b) podpirati z resnim delom zvezo v njenem stremljenju,
- c) takoj po sprejemu v zvezo, pozneje pa vsako leto vsaj 14 dni pred občnim zborom, poslati natanko izpolnjeno preglednico, ki jo razpošlje zvezin odbor vsem včlanjenim zborom,
- č) naznaniti vsakokratni odbor,

- d) poslati zvezi za vsako svojo javno prireditev spored v dveh izvodih,
- e) plačati redno, vsaj 14 dni pred občnim zborom, zvezi članarino, ki jo določi občni zbor,
- f) ravnati se po zvezinih sklepih in navodilih.

§ 8.

Pravice članov.

Včlanjeni zbori imajo pravico:

- a) voliti svojega zastopnika v zvezino zastopstvo,
- b) udeleževati se vseh zvezinih prireditev,
- c) nabavljati si note iz zvezinega arhiva,
- č) nositi zvezine znake.

§ 9.

Zvezo upravljata:

- a) upravni odbor,
- b) občni zbor zastopnikov.

B. O d b o r.

§ 10.

Upravni odbor sestoji iz predsednika, 2 podpredsednikov, tajnika, pevovodja, tajnika, blagajnika, knjižničarja in devetih odbornikov oz. odbornic. Izmed odbornikov naj jih vsaj 7 stane v Ljubljani ali bližnji okolici.

Za odbornike z mandati treba voliti tudi njih namestnike, ki se morajo udeleževati sej, če so njihovi pravi odborniki zadržani.

§ 11.

Redne odborove seje naj bodo vsak mesec, izredne pa po potrebi. Za sklepčnost je treba vsaj 7 odbornikov, ki glasujejo z relativno večino.

Odbor sklepa:

- a) o vseh v § 3 navedenih zadevah, ki niso pridržane občenemu zboru,
- b) o sprejemu priglasenih zborov,
- c) o vseh vprašanih notranje uprave,
- č) o prepirih med posameznimi zbori.

C. O b č n i z b o r.

§ 12.

Redni občni zbor naj bo enkrat v letu, izredni po potrebi. Za sklepčnost je treba vsaj nadpolovico zastopnikov včlanjenih zborov, ki sklepajo z relativno večino, le za izpremembo pravil je treba $\frac{2}{3}$ (§§ 12, f in 18. b) glasov navzočih zastopnikov.

Če bi pa ne bilo zahtevano število zastopnikov navzočih, se izvrši občni zbor po četrtnem odmoru ne glede na število navzočih zastopnikov.

Če zastopa kdo več zborov, ima toliko glasov, kolikor zborov zastopa.

Občni zbor zastopnikov:

- a) sklepa o odborovem poročilu,
- b) voli nov odbor, 2 preglednika računov in artistični odsek,
- c) imenuje častne člane,
- č) določi letno članarino, ki jo plačujejo včlanjeni zbori v zvezino blagajno,
- d) tolmači in prenareja pravila,
- e) razsoja prepire med posameznimi zbori in zvezinim odborom,
- f) sklepa o razpustu zveze (§ 18b),
- g) določa kraj in čas prihodnjemu obč. zboru in zvezinim prireditvam,
- h) sklepa o vseh drugih zadevah, ki jih ni mogel rešiti odbor.

Občnega zbora se smejo udeležiti poleg zastopnikov tudi posamezni člani včlanjenih zborov in po članih povabljeni gostje.

Zastopniki smejo govoriti, voliti in voljeni biti, posamezni člani smejo govoriti, predloge staviti, a ne glasovati. Gostje smejo govoriti samo s predsednikovim dovoljenjem, glasovati nimajo pravice.

D. Zastopniki.

§ 13.

Vsak včlanjen -zbor izvoli na svojem občnem zboru svojega zastopnika in njegovega namestnika za zvezin občni zbor, ki mora skrbeti predvsem za to, da vrši zbor svojo dolžnost v zmislu svojih pravil in dolžnosti do zveze. Zastopati pa sme zbor tudi vsak drug član, če je v to po svojem odboru pooblaščen.

E. Artistični odsek.

§ 14.

Artistični odsek sestoji največ iz sedmero članov. Načeljuje mu zvezin pevovodja.

Artistični odsek:

- a) pretresa nasvete in predloge pevovodij v izdavanju not in stavi odboru tozadevne predloge,
- b) tvori pri razpisu nagrad razsodišče,
- c) ureja društveno glasilo,
- č) priteguje k sodelovanju po potrebi tudi druge veščake, ki niso včlanjeni v P. Z.

F. Glasilo.

§ 15.

Zvezino glasilo naj služi:

- a) slovenski pesmi,
- b) glasbeni izobrazbi včlanjenih pevcev,
- c) statistiki,
- č) stiku s slovanskim glasbenim svetom.

G. Prireditve.

§ 16.

Enkrat v letu se vrši občni zbor zastopnikov (§ 3a), ki naj bo združen po možnosti s predavanji in praktičnimi navodili za pevce in pevovodje. Med letom pa naj se vrše po možnosti po okoliših predavanja (§ 3b) in pevski nastopi posameznih zborov (§ 3c). Nastopati sme vsak zbor, ki se je zvezinemu odboru pravočasno prijavil.

H. Zvezino imetje.

§ 17.

Zvezino imetje obstoji iz:

- a) letnih prispevkov včlanjenih zborov,
- b) prebitkov prireditev,
- c) prostovoljnih darov,
- č) izkupička za note in glasilo,
- d) volil in
- e) pohištva.

III. Razdružitev zveze.

§ 18.

Zveza se razdruži:

Če to sklene občni zbor zastopnikov. Za ta sklep je treba dvotretjinske večine včlanjenih društev. Če tega ni mogoče doseči, se vrši po 14 dneh drug občni zbor z istim dnevnim redom, ob istem času in na istem prostoru.

Ta občni zbor sklepa ob vsakem številu navzočih članov z relativno večino.

Ob razdružitvi pripade premoženje S. K. S. Z. v Ljubljani.¹⁾

¹⁾ Odobrena in potrjena z dopisom policijskega ravnatel'stva v Ljubljani z dnem 17. marca 1921 štey. 12/30 Preds. po poverenistvu za notranje zadeve kr. dež. vlade za Slovenijo v Ljubljani z dnem 12. marca 1921. štey. 2619.

Narodna pesem v sekiricah.

(M. Bajuk.)

DOBRONIČ ANT.: Jugoslovenske pučke popjevke. Za moš. zbor. Izdal Jugosl. akad. glash. klub „Mladost“ v Zagrebu 1820. Vsebinska: Sonce mi sija za plavoj goroj. — V Šmilhelu 'no kajžico 'mam. — Zagorski zvonovi (Bom šel na planince). — Koleda (Hvaljen bodi Jezus Kristus!). — Lušno je na sveti. (Lušno je to na deželi).

DOLŽAN JANKO: Slov. nar. pesmi. Za moški zbor vdveh zvezkih. Rokopis pri skladatelju v Ljubljani. Vsebinska I. zv.: Pa kaj so to za eni fantje. — Barka zaplaval. — En glažek vinca rumeni. — Ribce po morji plavajo. — Mož pripelje barko. — Vse bom prodala. — Oj ti deklica! — Ljuba moja mamca, veste vi. — Čeravno svet sovraži me. — Micika, hočeš enga šuštarja? — Oh lan je pela pišelka. — Micika, kje je vaša lojtra? — Tam na ravnem polju. — Bratec, zdaj na tvoje zdravje! — O moj kristjan! — Lušno je pomlad. — Kaj bom začel s svojo ženo? — Prišel sem, našel sem. — Smo šuštarja prosili. — Mirno leto h kraju gre. — 10 zapovedi. — Po koroških planinceh. — Gospod me lepo pozdravi. — Stari možaki pa pravijo. — Kaplan pa mora bit sam. — Oj Matevž, zakaj se kujaš? — Mož pa v oštarijo gre. — Puk Nežica. — En frakelj rezolje. — Šmarski šumešter. — Zdaj sem čula. — Mama, dajte mi dva krajcarja! — Vsebinska II. zv.: Posteljca je že poslana. — Šel bom v planinco v vas. — Hišca pri cest stoji. — Snoč sem dobiu pisemce. — Snoč sem biu pri ljubici. — Po cest gresta žendarja dva. — Ista, varijanta. — Leži, leži ravno polje. — Ta mlada devica. — Snoč ob pol dvanajsti uri. — Okrog mize smo sedeli. — Oj dober večer, mamica! — Nebeška očet. — Ena tička je priletela. — Še enkrat v svojem življenju. — Oh nočoj se mi je sanjalo. — Pastire pa pase ovce tri. — Oh lušno je res na deželi. — Žvižgajmo, pojmo! — Furmanska. — Vandrovček. — Pa sem fantič kakor z masla. — Ciganska sirota. — Tam v štajerski deželi. — Spomlad mi prihaja. — Na ravnem polju je ena hišca nova. — Dobro jutro, Urška! — Nekaj novega. — Moja, dekle ma tako navado. — Le plesat me pelji! — En cajt bom žalovala. —

DRUZOVIČ HINKO: Je pa davi slanica padla. Za moški zbor v novih akordih
1. II. št. 4. Žalost. Za meš. zbor; Ravnotam. Dalje sledi.

Vestnik „Pevske zveze“.

Novi prihlasi. P. dr. Braslovče, P. ods. izobr. društev: Brezje, Ihan, Ježica, Gorje, Gornji grad, St. Janž na Drav. polju, Lom pri Trzinu, Mekinje, Morzarje, Preska, Senčur pri Kranju, Smlednik, Smartno ob Paki, Teharje, Vodice.

Občni zbor Pevske zveze se je vršil v Ljubljani (Ljudski dom) dne 21. februarja t. l. ob obilni udeležbi (nad 100) zastopnikov pevskih društev in odsekov. Na dnevnem redu je bilo zelo stvarno predavanje skladatelja g. Marija Kogoj o slovenski narodni pesmi, ki je trajalo nad eno uro in so poslušalci z zanimanjem sledili njegovemu globoko posegajočemu izvajanju. Druga točka je bilo poročilo priprav. odbora. G. predsednik je očrtal naloge in smeri P. Z. ter poudarjal ogromno delo, ki ga je izvršil priprav. odbor v par mesecih (izdelava pravil, pevsko glasilo, organizacija pevskih društev i. t. d.). Po tajnikovem in blagajnikovem poročilu je sledila izvolitev odbora. V glavni odbor so bili izvoljeni: Predsednik: dr. Fr. Kimovec, kanonik, Ljubljana; I. podpred.: Fr. Trop, župnik, Rimske Toplice; II. podpred.: Ant. Dolinar, kapl., Jesenice; pevovodja: M. Bajuk, prof., Ljubljana; pev. nam.: Iv. Zdešar, org., Ljubljana; tajnik: Rudolf Wagner, učitelj, Ljubljana; tajn. nam.: I. Janežič, uradnik, Ljubljana; blagajnik: J. Mavrič, uradnik, Ljubljana; blag. nam.: J. Reven, ofic., Ljubljana; knjižničar: Ant. Zorn, urad., Ljubljana; knjiž. nam.: Fr. Pajk, knjigovez, Ljubljana; odborniki: A. Heybal, org., Kamnik; A. Jerman, org., St. Vid pri Zatičini; J. Klemenčič, kaplan, Metlika; A. Lavrič, urad., Ljubljana; V. Lavrič, kapl., Ribnica; A. Mihelečič, trg., Celje; A. Šprager, nadučit., Beltinci (Prekmurje); A. Torkar, kapl., Vrhnika; Fr. Zabret, uradnik, Ljubljana. — V artistski odsek: St. Premrl, komp.; dr. Fr. Kimovec, kan.; M. Bajuk, prof.; I. Zdešar, org.; Fr. Zabret, urad.; vsi v Ljubljani. — Pri raznoterostih se je razvila živahna debata o izposojanju not. o glasilo, o organizaciji petja po deželi in o prireditvah. Občni zbor je pooblastil odbor, da vsa ta vprašanja razmotri in ukrene vse, kar je potrebno, da se razširi področje P. Z., poglobi smisel za pevsko umetnost in poskrbi, da se letošnje prireditve P. Z. dostojno izvrše. Občni zbor je trajal nad dve uri.

Članarina za tekoče leto. Vsled sklepa obč. zbora znaša članarina za tek. leto za vsako včlanjeno društvo (odsek) 20 (dvajset) kron, katero bomo pobirali meseca septembra in razposlali v ta namen položnice s posebnim pozivom, da bodo vsa društva do konca oktobra vposlala znesek. Do tedaj pa prosimo, naj društva ne pošiljajo članarine zlasti ne na položnice, ki smo jih pridejali „Pevcu“ za glasilo ali pa še celo skupaj z glasilom, ker nastanejo na ta način pomote za upravo „Pevca“, ki vodi o glasilu svoj lasten račun. Radi tega smo pritisnili na položnice za „Pevca“ štampiljko „Glasilo“. Te položnice naj se torej uporabijo edino le za poravnavo naročnine. Če bi hotel kdo poslati s to položnico P. Z. kak znesek za drugo stvar, naj prečrta besedo „Glasilo“ in na kratko napiše, zakaj je znesek namenjen n. pr. darilo, pripevek od prireditve i. t. d.

Seje P. Z. Glavna odborova seja se je vršila v Ljubljani dne 14. marca. Navzočih je bilo od 21 odbornikov 13. Razvidno je torej, da je bilo zanimanje vsestransko. Razmotrivala so se vprašanja o organizaciji petja, o poslovniku, o letošnjih prireditvah, o upravi glasila ter določiti cene za inozemstvo, o podrobnih razprodaji „Pevca“, o potnini za odbornike, ki gredo na deželo v svrhu org. petja i. t. d. — Artistični odsek je imel sejo 8. aprila, katere so se vsi odborniki udeležili. Določila se je vsebina za 3. in 4. štev. ter glasbena priloga.

Prispevki od prireditev. V sled sklepa občn. zbora S. K. S. Z. v Ljubljani, pri kateri je včlanjena tudi P. Z., se ima pobirati za tek. leto od vsake prireditve 10% čistega dobička, od katerega se porabi 5% za S. K. S. Z., 5% pa za dotični odsek S. K. S. Z., kateremu pripade društvo ali del društva, ki je priredil prireditev. Ako napravi n. pr. pevski odsek kakega prosv. društva pevski koncert, tedaj pošlje 5% čistega dobička P. Z., 5% pa S. K. S. Z. s kratkim dopisom, da je bil enak del odposlan Pevski oz. S. K. S. Zvezi.

Pravila P. Z. so objavljena v današnji številki; odbor je sklenil bil, da izdela posebni odsek poslovnik P. Z., na podlagi katerega bo mogoče natančneje izvesti organizacijo zveze. Kot podlaga za poslovnik bodo služila seveda pravila P. Z., ki so bila sprejeta na občnem zboru. Prosimo vse one, ki se zanimajo in ki žele, da bi bil ta poslovnik res vzoren, naj pošljejo svoje želje, nasvete, pripombe in zahteve naravnost na tajništvo s pripombo „Poslovnik“. V odsek za izdelavo poslovnika so bili izvoljeni ozir. naprošeni gg. dr. Fr. Logar, Bajuk, Zabret in Rud. Wagner. Želeli bi le, da bi došlo veliko nasvetov, da bi poslovnik res popoln in last vseh pevcev ter da bi se ga z veseljem oklepali in po njem ravnali.

Arhiv P. Z. namerava osnovati v Ljubljani svojo lastno knjižnico vseh muzikalij in muz. del. Zato se obrača na vse člane in prijatelje s prošnjo, da zbirajo vse, kar je količjak vrednega za zbirko in določijo tajništvu pod označbo „Arhiv“. Za vsako malenkost bomo zbirateljem zelo hvaležni in bomo priobčili njih darove v „Pevcu“.

Današnji številki smo razposlali samo vsem onim, ki so „Pevca“ naročili oz. že plačali.

Cena „Pevcu“ za inozemstvo: Zasedeno ozemlje 10 lir, Nem. Avstrija 100 n. a. kr., Amerika 1 dolar.

Nove skladbe.

DR. FRANČIŠEK KIMOVEC: Pred Bogom. 14 mašnih pesmi za mešani zbor (deloma z orglami). V Ljubljani 1921. Založila Jugoslovanska knjigarna.

Boljših in našem modernemu glasbenemu čuvstvoslovanju primernih mašnih pesmi smo v resnici že težko pogrešali. Zato so nam pričujejoče dr. Kimovčeve mašne pesmi tem bolj dobro došle. Skladbe so deloma preproste, kratke, kot večina dosedanjih, deloma pa na široko razpletene, bolj za slovesne prilike porabne. V celoti nudijo zelo mnogo lepega in zanimivega; zlasti v harmonskem oziru. Marsikatero se bodo zdele v prvem hipu nekoliko trde, tuje, nenavadne, vsaj posamezna mesta v njih. Toda pri natančnejšem študiju in pevanju se bodo polagoma tudi taka mesta prikupila in se bo njih notranja vrlost in vrednost kazala v vedno lepši luči. Posebno dobro in blagodejno bodo učinkovale one pesmi, kjer se menjava zbor s posameznimi glasovi. Dr. Kimovčeve pesmi prav tople priporočam. Cena partituri 30 kron; glasovi po 8 kron.

Stanko Premrl.

Glasbena poročila.

JAVNE PRODUKCIJE glasbene šole in konservatorija „Glasbene matice“ v Ljubljani so dokazale, da se vodstvo resno trudi, šolo in konservatorij spraviti na višino. Res da ni bilo vse prvovrstno, vendar pa pod srednjo mero splošno tudi ni bilo. Nekateri instrumentalisti (gosli, klavir, tudi cello) so bili pa prav dobri. Posebno prijetno nas je presenetil nastop domačega šolskega oz. konservatorijskega orkestra, ki je pod Jerajevim vodstvom izvršil svojo nalogo v splošno zadovoljstvo.

Razne vesti.

Zlatomašnika JAKOBA ALJAŽA, prezasluznega slovenskega skladatelja, je Slov. glasbeno društvo „LJUBLJANA“ dne 21. julija t. j. zaradi velikih zaslug za razvoj slovenske glasbe med ljudstvom soglasno izvolilo za svojega ČASTNEGA ČLANA. Saj je bil Aljaž tisti, ki je svojo pesmarico utrl tudi ljudstvu pot do slovenske umetne pesmi.

Pevski zbor Slov. gl. dr. „Ljubljane“ pobiti o velikem šmarnu v Prekmurje, da pokaže bratom lepoto jugoslovanske pesmi. Priredil bo več koncertov in sicer: v soboto 13. avg. zvečer v Dolnji Lendavi, v nedeljo 15. avg. dopoldne bo pel najprej pri maši v Črensovcih, nato bo svetni koncert. Popoldne bo koncert v Beltincih, zvečer pa v Murski Soboti. V ponedeljek dopoldne cerkven koncert v Turnišču, nato zunaj koncert svetnih pesmi. Dela in truda bo dovolj za dva dni, toda železna volja in ljubezen do bratov vse premaga. Polet sta omogočila pred vsem prekmurska narodna delavca g. B. Sever, dosedanja župan v Lendavi in g. poslanec župnik Klekl.

Skladatelj hrvatske in slovenske narodne himne, JOSIP RUNJANIN je bil rojen pred sto leti 8. decembra 1821. Napev za „Lepo našo domovino“ je Runjanin priredil l. 1846. Besede je žložil Mihanović. Napev ni popolnoma samostojen, ampak je povzet, pa predelan po neki ariji iz tretjega dejanja Donizettijeve opere „L'elixir d'amore“ (Ljubavna pijaca). Prvotni Runjaninov napev se je pa izgubil; tako kot ga danes pojemo, ga je po ustnem izročilu napisal Vatroslav Lichtenegger, koralist (pevec) stolne cerkve v Zagrebu in učitelj petja na glasbenem zavodu. — Začetkom septembra bo klub hrvatskih pisateljev v Osijeku v Runjaninovo rojstno hišo v Vinkovcih vzdal spominsko ploščo. — Slovenski pesnik Silvín Sardenko (dr. Al. Merhar) je pridelal posebno kitico, da se ta narodna himna more tudi v cerkvi peti.

Zlatomašnik Aljaž, ki ima že 76 let, še danes z mladeniškim ognjem sam poučuje svoj pevski zbor, orgla v cerkvi in pri predstavah in veselicah domačega izobraževalnega društva, vodi pevske točke; tudi samostojne koncerte je že priredil s svojim zborom. Že med vojsko je s pomočjo požrtvovalnih župljanov oskrbel cerkvi izvrstne orgle (Milavčevno delo, Naraksova intonacija); posebno se jim poda prekrasna omara (načrt arhit. prof. Vurnika), ki je umetnina zaise.

ZIKOV KVARTET namerava napraviti svetovno turnejo. Prvi korak, kot nekaka priprava, bo koncert v Rogoški latini dne 27. julija.

„LJUBLJANA“ priredi dne 7. avg. koncert v Rimskih toplicah.

Za dobro voljo.

IZ MACEDONIJE. (Poročilo o koncertu.) Preteklo nedeljo je neki — tako so dejali — svetovno slaven švabski umetnik čutil potrebo pri nas napraviti koncert. Mož bi bil čisto mirno lahko ostal „preko“ Save, kjer ima — kakor pravijo — menda velik ugled. Nas nihče ne bo vlekel. Kaj naj bo to, če se tak „umetnik“ po klavirju, ki si ga je, po vrhu še zposodil od našega sodnika, izpreletava z rokami od desne na levo in od leve na desno, pa prav nobene reči vun ne spravi, da bi bila le izdaleka podobna koračnici, valčku ali vsaj kólu? To naj bo umetnost! Tako hitro kot ta tudi vsak izmed nas leti od desne na levo in od leve na desno. In če s pestjo po mizi udarim, bo vrišč veliko večji, kot vsa njegova muzika. To je bilo pa že kaj drugega, ko je pred leti — to je bilo še pred vojsko — prišel neki umetnik k nam. Z ustmi je pihal v ovčji meh, z rokama je pritiskal na klarinet, dva sta pa iz meha visela in kar sama od sebe pela, na glavi je imel vse polno zvončkov in je zvončkljal ž njimi, na hrbtu je nosil véliki boben, na komolcu je imel navezано tolkalo, da je po bobnu tolkel, na nogi je imel privezано vrvico, da je z njeno pomočjo udarjal na pokrovke. In to vse hkrati, da je kar skozi useša letelo in se je skoro pol ure daleč slišalo. To je umetnost, ta mož se pa že še lahko pri nas prikaže.

IZ LJUBLJANE ENA, PA RESNIČNA. (Spominček iz Matejevega pasijona.) Frančiškanska cerkev, natlačeno polna pazljivih poslušalcev, velik mir; le tu pa tam tih, pitajen šepet o velikem, dušo prevzemajočem delu. Ne prav povsod! Spredaj v prebiteriju stoji imenitna gospa in se vneta in na glas, da vsa okolica sliši, dogovarja z istotako imenitim častnikom za — konjski gnoj.

Pevski zbor jeseniškega Kat. delavskega društva.